

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Wydział Edukacji Muzycznej

Studenci kierunku *Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej*

Specjalność – *Edukacja muzyczna*

Poziom kształcenia – studia I stopnia

Forma studiów - stacjonarne

Rok studiów - III

Praktyka w zakresie przygotowania nauczania muzyki w szkolnictwie podstawowym

Termin praktyk – 00.00.2025 – 00.06.2025

Łączna liczba godzin praktyki – 30, za które student otrzymuje 4 pkt ECTS

w semestrze VI (letnim)

Ważnym elementem w przygotowaniu do zawodu nauczyciela na Wydziale Edukacji Muzycznej, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela jest praktyka. Daje ona bowiem studentom możliwość zapoznania się ze strukturą organizacyjną i pracą systemu szkolnictwa oraz uczestniczenia w procesie dydaktycznym. Zadaniem praktyki jest wyposażenie studentów w umiejętności obserwowania, współdziałania oraz analizowania i interpretacji zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Studenci Wydziału Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego odbywają praktykę w szkolnictwie podstawowym w klasach I-III i IV-VIII.

Praktyka realizowana jest pod kierunkiem zatrudnionego tam nauczyciela muzyki. Na wybór nauczyciela nie ma wpływu jego stopień awansu zawodowego.

Aby przystąpić do realizacji praktyki w szkole podstawowej studenci WEM powinni zaopatrzyć się w zaświadczenie o niekaralności (chodzi głównie o nie popełnienie przestępstw w stosunku do nieletnich) – tzw. „Ustawa Kamilka” i czuć się w obowiązku przestrzegać wszystkich ustaleń zapisów wewnętrznych i zarządzeń w tejże placówce, m.in. podstawowych zasad BHP w szkole, udzielenie pierwszej pomocy.

Cele praktyki

Celem praktyki wynikającym z powyższego rozporządzenia jest zapoznanie studentów z warsztatem pracy nauczyciela i prowadzoną przez niego dokumentacją. Dzięki praktyce student zgromadzi doświadczenia związane z ważnym aspektem zawodu nauczycielskiego w jego środowisku pracy jakim jest szkoła. Praktyka ma na celu umożliwienie kandydatom na nauczycieli zdobycie istotnych informacji na temat nauczania muzyki (edukacji muzycznej, muzyki) na I i II etapie kształcenia. Najistotniejszym zadaniem tejże praktyki jest poznanie 10 obszarów tematycznych związanych ze szkołą t.j.: zapoznanie z podstawowymi aktami prawa oświatowego; zapoznanie ze szkolnymi dokumentami prawnymi i zasadami ich tworzenia; zapoznanie z dokumentacją wychowawcy klasy oraz z dokumentacją nauczyciela przedmiotu (nauczyciel muzyki); czynności dodatkowe nauczycieli; zespoły przedmiotowe; Rada Pedagogiczna; opieka pedagogiczno-psychologiczna; pomoc materialna dla uczniów; baza dydaktyczna szkoły (biblioteka, pomoce dydaktyczne w klasopracowni muzycznej); Rada Szkoły/Rada Rodziców – uprawnienia.

Dwie główne cechy praktyki to kwestia poznawcza i praktyczna, które wzajemnie się warunkują i uzupełniają. Doświadczenia zdobyte podczas praktyki są punktem wyjścia do zaistnienia interakcji między teorią a praktyką i stwarzają szansę profesjonalnego rozwoju studenta.

A zatem celem praktyki jest osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do kierunku studiów.

Efekty kształcenia dla kierunku studiów Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Wydziału Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszcy przewidziane w trakcie 30 godzin praktyki (4 punkty ECTS):

w zakresie wiedzy

K1_W09 Wie, jakie relacje zachodzą pomiędzy teoretycznymi a praktycznymi aspektami studiów

K1_W18 Posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i psychologicznych, ich praktyczne zastosowanie dające kwalifikacje do edukacji muzycznej

na poziomie przedszkolnym, wczesnoszkolnym oraz szkolnym do drugiego etapu edukacyjnego włącznie

K1_W22 Posiada wiedzę z zakresu wychowania, kształcenia oraz dydaktyki i szczegółowej metodyki edukacji muzycznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu

K1_W30 Posiada wiedzę z zakresu specyfiki przedszkola, szkoły lub placówki, w której odbywa praktykę, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji

w zakresie umiejętności

K1_U32 Potrafi ocenić i dobrać skuteczne, efektywne metody, procedury oraz dobre praktyki do realizacji zadań dydaktycznych na I i II etapie edukacyjnym

K1_U33 Potrafi zaprojektować i realizować działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze na I i II etapie edukacyjnym

K1_U34 Potrafi dobrać optymalne materiały dydaktyczne na szkolne i pozaszkolne zajęcia muzyczne, muzyczno-ruchowe oraz kierować nimi

K1_U40 Potrafi zaplanować i zrealizować własną ścieżkę awansu zawodowego

K1_U44 Posiada umiejętności obserwowania zróżnicowanych aspektów praktyki, współdziałania z opiekunem praktyk oraz analizy i interpretacji zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych

w zakresie kompetencji społecznych

K1_K08 Potrafi krytycznie ocenić swoją pracę podczas realizacji projektów i zadań praktycznych

K1_K20 Diagnozuje i rozwiązuje określone sytuacje oraz zdarzenia pedagogiczne i edukacyjne

K1_K22 Posiada kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły

K1_K26 Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły

K1_K27 Na podstawie realizacji praktyk przygotowany jest do pełnienia roli nauczyciela-opiekuna-wychowawcy

Zadania praktyk

Głównym zadaniem jest zapewnienie wszystkim studentom możliwie pełnego kontaktu z realnymi zjawiskami i procesami zachodzącymi w szkole oraz uwarunkowaniami rzeczywistości dydaktyczno-wychowawczej, a także zapewnienie niezbędnego doświadczenia na bazie którego dokonywać się będzie ich dalszy rozwój zawodowy. A zatem odbyta praktyka ma wyposażyć studentów w umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć (lekcji), oraz zapoznawania się z podstawowymi aktami prawa oświatowego i szkolnymi dokumentami prawnymi oraz innymi czynnościami wykonywanymi przez czynnych nauczycieli na terenie szkoły.

Zadania związane ze szczegółową realizacją godzin praktyki

Na wykonanie wszystkich zadań przeznaczona jest 30 godzin w semestrze VI (letnim), za które student otrzymuje 4 pkt ECTS.

Student podczas *praktyki w zakresie przygotowania nauczania muzyki w szkolnictwie podstawowym* musi zrealizować:

1) I etap - w każdej klasie nauczania wczesnoszkolnego (klasa I, II, III) należy przeprowadzić lekcje edukacji muzycznej (muzyka)

klasa I – 1 godzina

klasa II – 1 godzina

klasa III – 1 godzina

2) II etap - w każdej klasie IV, V, VI, VII należy przeprowadzić lekcje muzyki

klasa IV- 1 godzina

klasa V – 1 godzina

klasa VI – 1 godzina

klasa VII – 1 godzina

3) 10 obszarów tematycznych (tematy obszarów znajdują się poniżej):

I. Zapoznanie z podstawowymi aktami prawa oświatowego:

1. Ustawa o systemie oświaty
2. Prawo oświatowe
3. Karta Nauczyciela
4. Akty prawne dotyczące awansu zawodowego nauczyciela
5. Inne (ustawa o ochronie nieletnich tzw. ustawa Kamilka, BHP, udzielanie pierwszej pomocy, itp.)

II. Zapoznanie ze szkolnymi dokumentami prawnymi i zasadami ich tworzenia:

1. Statut szkoły (regulamin oceniania i promowania; ocenianie wewnątrzszkolne)
2. Program wychowawczo-profilaktyczny
3. Program wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
4. Procedury bezpieczeństwa w szkole
5. Regulamin uczniowski
6. Kryteria oceny pracy nauczycieli

III. Zapoznanie z dokumentacją wychowawcy klasy oraz z dokumentacją nauczyciela przedmiotu (nauczyciel muzyki):

1. Roczny program wychowawcy danej klasy
2. Teczka wychowawcy
3. Dziennik lekcyjny (elektroniczny, papierowy – założenie, prowadzenie, ilości ocen...)
4. Arkusze ocen (założenie, prowadzenie, zasady migracji dokumentów)

5. Dziennik zajęć godzin dodatkowych wynikających z Karty nauczyciela
6. Struktura pomocy dydaktycznych - zapoznanie z programem nauczania i rozkładem materiału z planem wynikowym, podstawą programową nauczania muzyki na I i II etapie nauczania
7. Przedmiotowy system oceniania. Ocenianie kształtujące a klasyczna skala ocen. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o konieczności kształcenia specjalnego
8. Omówienie dokumentacji WOPFU (wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia), IPET (indywidualne potrzeby edukacyjno-terapeutyczne)
9. Zadania dydaktyczne i wychowawczo-opiekuńcze nauczyciela muzyki

IV. Czynności dodatkowe nauczycieli:

1. Opiekun Samorządu Uczniowskiego, PCK i innych organizacji na terenie szkoły
2. Opiekun zajęć muzycznych (w tym chóru, zespołu wokalnego, koła muzycznego)
3. Zadania wynikające z planu pracy zespołów przedmiotowych
4. Praca w Komisjach dotyczących różnych spraw szkolnych
5. Zapoznanie z Zasadami organizacji przerw międzylekcyjnych
6. Regulamin dyżurów nauczycielskich
7. Opieka nad salami dydaktycznymi
8. Regulamin dowozów dzieci

V. Zespoły przedmiotowe:

1. Plan pracy zespołu przedmiotowego
2. Analiza wyników egzaminów wewnętrznych, wnioski do pracy, ewentualne plany naprawcze

VI. Rada Pedagogiczna

1. Plan Rady Pedagogicznej na dany rok szkolny
2. Harmonogram zebrań z rodzicami i dokumentacja z tym związana np. protokoły zebrań
3. Terminarz szkolny
4. Kalendarz imprez szkolnych

5. Plan obserwacji, zagadnienia priorytetowe na dany rok szkolny, wnioski po-
obserwacyjne, arkusze obserwacji

6. Plan nadzoru pedagogicznego (priorytety MEN, Kuratora Oświaty na dany rok),
ewaluacja

7. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli (lider WDN, rodzaje szkoleń)

8. Szkolenia Rady Pedagogicznej (priorytety w zakresie tematyki szkoleń)

9. Protokolarz Rady Pedagogicznej, księga uchwał i wniosków Rady Pedagogicznej

10. Księga zarządzeń

11. Zasady tworzenia planu lekcji

VII. Opieka pedagogiczno-psychologiczna

VIII. Pomoc materialna dla uczniów

IX. Baza dydaktyczna szkoły (biblioteka, pomoce dydaktyczne w klasopracowni muzycznej)

X. Rada Szkoły /Rada Rodziców - uprawnienia

Wobec powyższego student musi zrealizować 30 godzin, w tym:

Ilość godzin	Realizacja godzin
7 godzin	realizacja lekcji muzyki na I i II etapie kształcenia (do każdego etapu nauczania jest podany inny wzór scenariusza)
5 godzin	studiowanie literatury potrzebnej aby zrealizować lekcję
18 godzin	poznanie 10 obszarów tematycznych
30 godzin	

Dokumentacja praktyki

Dokumentację praktyki stanowi dziennik praktyk i zestaw pomocy dydaktycznych, (m.in. różnorodne materiały wraz ze wskazówkami metodycznymi i komentarzami opracowane przez studenta podczas odbywania praktyki).

Student prowadzi dziennik praktyki - zakłada specjalną teczkę praktyki (formatu A-4) zatytułowaną - *Zeszyt praktyki w zakresie **przygotowania nauczania muzyki w szkolnictwie podstawowym***, podaje swoje imię i nazwisko, numer indeksu oraz semestr i rok akademicki

Załącznik 1 - Dziennik praktyk

1. Strona tytułowa

- tytuł praktyki: *Zeszyt praktyki w zakresie **przygotowania nauczania muzyki w szkolnictwie podstawowym***
- imię nazwisko praktykanta, rok studiów
- nazwa uczelni, kierunek studiów
- nazwa i adres placówki, w której odbywają się praktyki
- pieczęć wraz z podpisem dyrektora/ z-cy dyrektora
- imię i nazwisko opiekuna praktyk (wraz z jego podpisem)
- po realizacji praktyki (po lewej stronie w górnym jej rogu pieczęć szkoły)

2. Szczegółowy przebieg praktyk według podanego wzoru (w tabeli)

Lp .	Data	Ilość godzin	Tematyka lekcji I/II/III/IV/V/VI/VII, obszaru praktyki	Sposób realizacji lekcji i obszaru praktyki

3. Rejestr zajęć według wzoru (załącznik 2, 3, 4)

Załącznik 2 – Wzór scenariusza lekcji muzyki/edukacji muzycznej - klasa I, II, III

Scenariusz

1. Data
2. Klasa
3. Czas trwania
4. Rodzaj zajęcia
5. Temat zajęcia czy sytuacji edukacyjnej
6. Cele ogólne
7. Formy pracy i formy aktywności muzycznej
8. Metody prowadzenia zajęć (zgodnie z klasyfikacjami uznanymi w dydaktyce i w pedagogice szkolnej)
9. Środki dydaktyczne (według wzoru: I – Instrumenty, II – Środki audiowizualne, III – Komplety zastępcze, IV - Literatura)
10. Przebieg zajęcia
 - część wstępna
 - część główna
 - część końcowa
11. Własny komentarz

Załącznik 3 - Wzór scenariusza lekcji muzyki (klasy IV-VIII)

Scenariusz

- Data
- Temat lekcji
- Podręcznik
- Dział programowy
- Rodzaj zajęcia
- Klasa

I - Cele dydaktyczne

a) poznawcze

b) kształcące

c) wychowawcze

II - Formy pracy

III - Formy aktywności muzycznej

IV - Metody nauczania dostosowane do form aktywności muzycznej

V - Aktywizujące metody nauczania

VI - Środki dydaktyczne (według poznanych dydaktyków)

VII - Tok lekcji

	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	
Wstępna			
Właściwa			
Końcowa			
Praca domowa	Podstawowa		
	Ponadpodstawowa		
	Dobre aspekty		
	Złe aspekty		
	Wnioski		

Załącznik 4 - Rejestr obszarów tematycznych praktyki

Każdy rozdział obszaru tematycznego wraz z jego podpunktami powinien być bardzo dokładnie opisany.

Formy aktywności realizowane przez szkołę, obowiązki studenta i opiekuna w placówce

W trakcie praktyki studentowi placówka (szkoła podstawowa) zobligowana jest do zapewnienia następujących form aktywności:

- 1) obecność w placówce;
- 2) samodzielne prowadzenie zajęć/lekcji - przy obserwacji nauczyciela opiekuna praktyk;
- 3) omawianie obszarów tematycznych z następującymi osobami: z-ca dyrektora, pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciel od edukacji muzycznej, nauczyciel muzyki - opiekun praktyk, oraz po powrocie w Uczelni (na bieżąco).

Uwagi końcowe:

- Studenci Wydziału Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego odbywają praktykę w wyznaczonych placówkach (szkoła podstawowa) pod kierunkiem nauczycieli. Kierownikiem praktyki na terenie placówki jest Dyrektor lub z-ca Dyrektora.
- Student zgłasza się do Dyrektora placówki w celu uzgodnienia harmonogramu zajęć przed rozpoczęciem praktyki. Student odbywa praktykę w wybranej przez siebie placówce.
- Kierownik praktyki Dyrektor lub z-ca Dyrektora organizuje praktykę oraz przydziela studentów do wyznaczonych nauczycieli. Na wybór nauczyciela nie ma wpływu jego stopień awansu zawodowego, ale wskazana jest osoba nauczyciela przedmiotu muzyka lub nauczyciela klas nauczania wczesnoszkolnego.
- Na wykonanie wszystkich zadań przeznaczona jest 30 godzin w semestrze VI (letnim), za które student otrzymuje 4 pkt ECTS. Jest to praktyka ciągła.
- Istotnym jest, iż nauczyciel w ciągu w/w liczby godzin pomaga nieprzerwanie studentom.
- Student podczas realizacji praktyki (szkoła podstawowa) podlega przepisom, które obowiązują czynnych nauczycieli. Wszystkie zadania związane z realizacją praktyki, może wykonywać po zaakceptowaniu przez nauczyciela.
- Dokładne daty realizacji praktyki wynikają z umowy jaka zawarta jest między Uczelnią a placówką, w której student odbywa praktykę.
- Student realizuje poszczególne zadania praktyki zgodnie z ustalonym i zapisanym w *Dzienniku praktyk* wraz z nauczycielem harmonogramem praktyki.

- Student musi zrealizować 30 godzin, w tym:

7 godzin - lekcji muzyki na I i II etapie kształcenia (do każdego etapu nauczania jest podany inny wzór scenariusza)

5 godzin - studiowanie literatury potrzebnej aby zrealizować lekcję

18 godzin - poznanie 10 obszarów tematycznych

- Student wszystkie swoje zadania rozlicza w *Dzienniku Praktyk*, scenariusz – dotyczy lekcji, a obszar tematyczny musi być opisany i udokumentowany (podając np. stronę internetową).

- Opiekun praktyki z ramienia szkoły, w której realizowana jest praktyka - ocenia obowiązkowość studenta w czasie odbywania praktyki.

- Nauczyciel – opiekun praktyki formułuje opinię o wykonaniu zadań praktyki i o postawie studenta (na formularzu przygotowanym przez Studium Praktyk UKW).

- Dokumentację sprawdza i praktykę hospituje w razie potrzeby nauczyciel akademicki.

- Dokumentację praktyki w formie papierowej kontrolują: **nauczyciel – opiekun z ramienia szkoły, który stawia parafkę przy każdym scenariuszu, ocenia i w razie potrzeby podaje swoje sugestie**, bądź Dyrektor placówki (szkoły podstawowej), w której realizowana jest praktyka.

- *Dziennik praktyk* - kolejność (strona tytułowa, tabela z harmonogramem praktyki, 7 scenariuszy lekcji, opis 10 obszarów tematycznych oraz wybranej przez siebie literatury dotyczącej tematów realizowanych w szkole, xero pisma o niekaralności, program praktyk) oraz opinie studenci składają u opiekuna praktyk z ramienia Wydziału Edukacji Muzycznej UKW po realizacji praktyki w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od ukończenia praktyki (00.06.2026). Uprzedza się, że nie zawsze ocena jest taka sama jak wystawił opiekun z ramienia szkoły.

- Całą teczkę praktyki sprawdza nauczyciel akademicki opiekujący się praktykami z ramienia Wydziału Edukacji Muzycznej.

- Jeżeli student otrzyma ocenę niedostateczną od opiekuna praktyki z ramienia szkoły i Wydziału Edukacji Muzycznej – cała praktyka musi być jeszcze raz powtórzona w tym samym wymiarze godzin, ale w innej placówce (szkole podstawowej).

- O ile zaistnieją warunki uniemożliwiające kontynuowanie praktyki (niewłaściwe zachowanie studenta, jego choroba itp.) należy o tym niezwłocznie powiadomić Wydział Edukacji Muzycznej albo Studium Praktyk UKW lub opiekuna praktyk z ramienia Wydziału Edukacji Muzycznej.

- Zaliczenie praktyki w USOSie dokonuje nauczyciel akademicki z WEM.

